

[Udenrigsministeren.]

Der er Tilfælde, hvor man ikke i reelle Forhold kan finde tilstrækkelig Begrundelse for Militærvæsenets Opretholdelse. I disse Tilfælde søger man hyppigt at bruge Folkeforbundet som et Argument for alligevel at opretholde det. Dette er efter min Mening det skarpeste Misbrug af Folkeforbundet, som det overhovedet er muligt at foretage.

Mulighederne for dette Misbrug her i Danmark er efter Forhandlingerne i Genève dette Aar bristet. Man spurgte os, den Gang vi tog derned: Hvorledes kommer de Herrer tilbage? Har De ikke, naar De vender hjem til Danmark, lært, at de Ting, De er inde paa, er umulige? Jeg svarer: Vi har dernede gjort Rede for alt, hvad vi tilsigter, ikke een Indvending har lydt fra nogen som helst Side under Forhandlingerne dernede, de Herrer Haab om at kunne benytte Folkeforbundet i den Agitation og den Diskussion, der nu skal foregaa i Danmark, er bristet.

Dette er Resultatet af de Forhandlinger, som har fundet Sted i dette Aar. Man har forstaaet overalt udenfor, at de Planer, vi har, er i dybeste Overensstemmelse med de Ideer, i hvis Navn Folkeforbundet blev skabt, selv om man ikke alle Steder er moden til nu at gennemføre disse Ideer.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller udtalte sig saa med særlig Glæde og Tilfredshed om Udtalelser af en svensk Officer, Major Bratt. Han blev ligesom et Hovedpunkt i det ærede Medlems Tale.

Jeg havde for et Aars Tids siden den Fornøjelse at deltage i en Diskussion, der blev indledet af den paagældende svenske Officer. Der var i hans Tankegang tre Punkter. Det ene var dette, at den nye Krigsudvikling betyder Angrebets uendelige Overlegenhed over Forsvaret. Det andet, at det mest paa-krævede i dette Øjeblik i Verden var at stille store Pengemidler til Raadighed for en Fredspropaganda, der kunde gaa op mod den militaristiske Propaganda, der arbejder med Rustningsindustriens Penge, og som støttes af de store Kredse, der er interesserede — og ganske naturligt er interesserede — i Militærvæsenets Opretholdelse i de forskellige Lande. Det tredje Punkt var en Forestilling om, at de Lande, som efter hans Mening var de mest fredselkende, skulde opretholde et nogenlunde betydeligt Militærvæsen for i det Øjeblik, en Verdenskrig igen brød løs og den Revolte, han da ventede i Folkene, brød løs, da at kunne danne en Art Kærne, ud fra hvilken man

skulde være i Stand til at forfægte, ogsaa med Vaaben, Fredssagen i kommende Tider.

Dette tredje Punkt i hans Tankegang, som fører ham til at være Modstander af den isolerede Afrustning, maa jeg tilstaa tror jeg ikke paa Berettigelsen af. Jeg har ved den Lejlighed udtalt mig derimod. Men det vilde interessere mig, om det ærede Medlem, der i saa høj Grad lægger Vægt paa dette tredje Punkt, vilde vise den samme Interesse for og Forstaaelse af de to andre Punkter, og om han vilde vise den samme Interesse for en anden svensk Ordfører, Kaptajn Brunskog, der med overbevisende Styrke har gjort sig til Talsmand for den Opfattelse, at den isolerede Afrustning er, som Vilkaarene i Verden er nu, Vejen fremad paa dette Omraade.

Der er om Folkeforbundets Forhold fremsat enkelte andre Bemærkninger. Jeg skal ikke komme ind paa disse i Dag; jeg tror, det vil være mere hensigtsmæssigt at vente dermed, indtil vi faar den sædvanlige Forhandling om Folkeforbundets Forhandlinger i Aar, som kan ventes her i Tinget, naar Beretningerne om Forbundets Delegeretforsamling om kort Tid foreligger trykt.

Derimod gjorde det ærede Medlem Hr. Christmas Møller nogle andre Bemærkninger til Udenrigsministeren; de gjaldt Forhandlingerne om Kreaturudførselen. Ogsaa her syntes det ærede Medlem med megen Frejdighed at anvende Paastande, som kun skyldtes, at han selv havde misforstaaet, hvad der var foregaaet. Det ærede Medlem kom til det Resultat, at man behøvede vist ikke at tage noget videre Hensyn til de Erklæringer, der blev udsendt af Ministerierne, naar man saa paa, hvad der var foregaaet paa dette Omraade.

Der er i de udsendte Erklæringer ikke fjerneste Grundlag for den Opfattelse. Det ærede Medlem talte om en Erklæring, jeg skulde have afgivet den 24. August. Det maa være en Misforstaaelse, jeg ved ikke, hvorfra den stammer; jeg var i -Genève den Dag (*Christmas Møller*: Jeg sagde Udenrigsministeriet). Det ærede Medlem sagde bagefter Udenrigsministeren, og skelnede mellem de to Ting. Men med Hensyn til selve Udenrigsministeriet blev der den Dag udsendt en Meddelelse, og den var aftalt med de tyske Myndigheder og med alle de danske Deltagere i Forhandlingerne; Landbruget var repræsenteret under Forhandlingerne saa godt som Embedsmændene.

Det var den officielle Meddelelse. Det var den Beslutning, hvormed man endte Forhandlingerne, og som man enedes om